

Supermarkten en winkels: zondagavond open?

Steeds meer supermarkten en andere winkels willen er gebruik van maken: de zondagavondonthefing. Helaas kan en wordt niet iedere aanvraag gehonoreerd, maar gemeenten worden wel steeds creatiever om aan de wensen van de winkeliers tegemoet te komen.

Reden om niet iedere aanvraag te honoreren is gelegen in de winkeltijdenwet. Daarin is bepaald dat slechts één ontheffing per 15.000 inwoners verleend kan worden voor een zogenaamde 'zondagavondwinkel'. Kanttekening hierbij is dat de winkels die de ontheffing hebben verkregen op zon- en feestdagen pas vanaf 16.00 open mogen. Ook op reguliere, door de gemeente vastgestelde, koopzondagen, mogen de deuren niet eerder dan 16.00 worden geopend.

Gemeenten hebben echter soms moeite met de omstandigheid dat meerdere winkels en/of supermarkten een ontheffing aanvragen, terwijl er maar één of een aantal te vergeven zijn. Niet altijd is het beleid van gemeenten in overeenstemming met de wensen van de winkeliers met betrekking tot koopzondagen en zondagavondopenstellingen. Bij gebrek aan beleid kan het voorkomen dat gemeenten een besluit nemen dat tegen de wensen van de ene winkelier ingaat en een andere "ermee vandoor gaat".

Om een en ander eerlijk te laten verlopen hebben de meeste gemeenten een winkeltijdenverordening, waarin - als het goed is - staat omschreven hoeveel koopzondagen worden vastgesteld en hoe men al dan niet in aanmerking kan komen voor een zondagavondonthefing. De exacte omschrijving is wel afhankelijk van het beleid van de gemeente in kwestie. Gemeenten zijn namelijk vrij om zelf het aantal koopzondag(avond)en vast te stellen.

Om gemeenten bij het vormen van beleid over zondagavondopenstelling op weg te helpen is door de Vereniging Nederlandse Gemeenten in samenwerking met MKB-Nederland en VNO-NCW een handreiking opgesteld, die een aantal suggesties doet met betrekking tot artikel 6 van de modelwinkeltijdenverordening, zoals onder meer een rouleersysteem waarbij diverse supermarkten tijdelijk ontheffing krijgen, elk voor een afzonderlijke periode, verdeling op volgorde van aanvraag, verdeling via een vergelijkende toets. Daarbij kunnen aspecten aan de orde zijn als mogelijke overlast, parkeergelegenheid, verspreiding over de gemeente en loting. Aan een ontheffing kunnen overigens ook voorschriften worden verbonden, zoals het tijdstip van sluiten.

Hoewel de handreiking als hiervoor aangehaald al sinds augustus 2010 te raadplegen is, zijn er nog steeds gemeenten die moeite hebben met het "inkleuren" van (nieuw) beleid. Een overgang dient goed te worden gecommuniceerd met de winkeliers alsook dient te worden aangegeven wat de consequenties zijn voor hun ontheffing en/of aanvraag daartoe. Bovendien is van belang dat helder is op welke grondslagen een ontheffing al dan niet wordt verleend. Immers, bij onduidelijkheid kunnen winkeliers een en ander als onrechtvaardig ervaren en volgt dan ook regelmatig bezwaar en beroep in de hoop om het tijt te keren.

Dat het nóg anders kan illustreert de gemeente Steenbergen met haar besluit d.d. 21 december 2011, dat is gepubliceerd op 22 december 2011 waarin zij een tussen winkeliers zelf ontworpen rouleersysteem heeft bekrachtigd. Aanvankelijk had de gemeente een ontheffing verleend aan één supermarktwinkelier, doch meende een andere dat zij deze had moeten verkrijgen. Bezwaar en een voorlopige voorzieningenprocedure volgden, maar beide winkeliers waren helder: we willen allebei open. Teneinde duidelijkheid te creëren en om verdere kostbare gerechtelijke procedures te voorkomen hebben beide winkeliers in gezamenlijk overleg een schema uitgedacht waarop zij op koopzondag(avond)en "om-en-om" open kunnen zijn. Hierbij is natuurlijk niet geheel nieuw het rouleersysteem, maar wel de omstandigheid dat de gemeente de winkeliers volledig de vrije hand heeft gegeven, met dien verstande dat zij bereid was een nieuw besluit te nemen – overigens wel onder intrekking van de eerder verleende ontheffing – maar dan wel een besluit dat gedragen werd door de winkeliers.

Het kan dus ook anders: bij gebrek aan beleid, bij onduidelijk beleid en bij weerstand tegen het huidige beleid kan het zinvol zijn om de winkeliers die op zondagavond de deuren willen openen zelf een voorstel te laten doen. Wel zo makkelijk.

Het gehele besluit is terug te lezen via de webpagina van de gemeente Steenbergen via [deze weblink](#).

Mr J. Sterk
Ludwig & Van Dam advocaten
www.ludwigvandam.nl